27ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 7376 28 ՅՈՒԼԻՍ 1910 ԶՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

7 Août 1910 27me année N. 7376

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԷԱՆ

Գրուբիւնք եւ չեն տրուիր

Բաժանորդագրութեան պայմանները տեսնել Դրդ էջը։

Կ. ՊՕԼԻՍ, ԳԱԼԱՏԱ

Արեւելք

ԱԶԳԻՆ ՕՐԱԹԵՐԹԸ

10 PARAS

آره‌ولك

ارمنیجه یومی و سیاسی غزته

صاحب امتیازی قره‌کین بویاجیان

درعلیه غلطه

AREVELK
JOURNAL ARMÉNIEN
Directeur Propriétaire
Karekin Boyadjian
Cons/ple Galata

ԴԱՐՁԵԱԼ ԲԱՑ ՈՒ ԳՈՑԸ

Դաշնակցութեան Ամերիկայի կիսապաշտօնական Հայրենիքը իր 31 թիւի մէջ մեղադրում է Հնչակեաններին, անուանելով նրանց «կեղծ սոցիալ-դէմոկրատներ», «Հնչակեան կնիքը պատաւորողներ», որովհեաեւ նրանք բաց ու գոցի մէջ այնպէս չեն մտածել, ինչպէս մտածում է Դաշնակցութիւնը։

Մեղադրել մարդուն, որ նա լաւ չէ մտածում՝ այդ հասկանալի է, բայց մեղադրել՝ որ իրեն նման չի մտածում,—դա արդէն մեր ըմբռնողութեան անմերձենալի մի նոր փիլիսոփայութիւն է։

Գաղափարի յարակցութիւն, մտածելու միատեսակութիւն յառաջ կ'գայ միայն այն ժամանակ, երբ կանքի պայմանները միատեսակ ըմբռնուին։ Կեանքը և նրա երեւոյթները տարբեր ըմբռնողները բնաւ չեն կարող մի միջավայրի մէջ իրար հետ կողք կողքի յառաջ ընթանալ։ Ահա հենց այս տեղից էլ կազմւած է միատեսակ մտածողների այն համախմբումը, որ կոչւում է կուսակցութիւն, այն է՝ մի մարմին, որը իր ըմբռնողութեան եղանակով, հետեւաբար այդ ըմբռնողութիւնը ի գործ դնելու միջոցներով՝ իր լթաքթիկայով, ներկայանում է իր միջավայրում որպէս մի բացարձակ մրուրիւն։

Օրինակը աւելի կարող է ապացոյց լինել մեր ասածին։

Նոյն կիսապաշտօնական օրգանի միեւնոյն համարի՝ իր էութեամբ լուրջ, մի յօդւածի մէջ ասում է.

«Եթէ մարդիկ կամենան վաղը բոլորովին նոր օրէնքներ, կեանքի նոր պայմաններ կարող են սահմանել»

Այս նախադասութեան մէջն է ամփոփւում Դաշնակցութեան «հաւատոյ հանգանակը», սա է նրա միտքը, նրա հոգեկան ոյժը, նրա բոլոր աշխարհայեացքը։ Սակայն փորձենք նոյն իսկ նահատակել մի որ և է պատահական սոց. դէմոկ. նա բարւոք կը համարի մահանալ, մարտիրոսանալ, քան թէ ընդունել այսպիսի մի, ըստ Դաշնակցութեան, ճշմարտութիւն, բայց ըստ Հնչակեանի՝ անմտութիւն, երլաղանք, ուտոպի։ Որովհետեւ սոց. դէմոկրատը շատ լաւ համոզած է—ուրիշ խնդիր է արդեօք այդ ճիշտ է թէ սխալ—թէ՝ մարդկանց կամը չէ, որ իրերի դրութիւնը, կեանքը դասաւորում է, այլ մի ուրիշ ազդակ է, որին ենթակայ է նոյնիսկ մարդկանց կամը, նրանց այսպէս կամ այնպէս արտայայտելու եղանակը։

Այդ մեծ ազդակը՝ տնտեսական պայմաններն են, որ հին ժամանակներից պատրաստում են աշխարհային եղելութիւնները, կեանքի նոր պայմանները, ուրեմն և ամեն մի սոց. դէմոկ. հաւատում է, որ թիրինկի մի կանգուն կտաւը, մի թղթէ պէպէրը աւելի ազդեցութիւն ունի մի միջավայրի վրայ, քան Դաշնակցութեան բոլոր երեւելի և անդրեւոյթ զօրութիւնները։

Ահա այն էական ներքնաչէնքը, որ ստիպում է մեզ այլ կերպ մտածել դէպի կեանքի երեւոյթները, լիովին գոյգուրալ նրա դասաւորումների վրայ։

Գուցէ մեզ առարկեն, թէ Դաշնակցութիւնն էլ միեւնոյն է մտածում, որովհետեւ նոյն թերթի, նոյն համարի ամենաառաջին տողը այսպէս է սկսւում.

«Ընկերվարականութիւնը (*) իր էութեանը մէջ, տնտեսական հարցի քաղաքական(**) վարդապետութիւն է, որ կը ձգտի բնական յեղաշրջումով, խաղաղ յեղափոխութեամբ և կամ օրենսդրական միջոցներով տնտեսական ներկայ պայմանները փոխել։»

Իսկապէս մարդ շարում է միեւնոյն թերթի միեւնոյն համարի մէջ տեսնելով մի յանդուգն և իր գլխից բարձր մեղադրանք դէպի իրենից անկեղծ մի կուսակցութիւն և երկու իրար տարբեր աշխարհայեացք։ Իսկապէս լսաշանեւոր, իրար ժխտող, իրար չնչող։

Սակայն զարմանալու ոչինչ չկայ, որովհետեւ ճշմարտութիւններ հասկանալը և ուրիշի վրայ բռնանալու յանդգնութիւնը միշտ և ամեն տեղ կազմել են և կազմում են դրանց գոյութեան ուղն ու ծուծը, չինւածքը, ալիքն և օմէղան։

Եւ այս ամենից յետոյ ստիպել որ Հնչակեանը իրենց հետ միանայ, «ամեն գնով պայքարի» բաց ու գոցի նզովեալ խնդրի համար՝ չգիտենք որ մի լուրջ տրամաբանութիւնից է բղխում։

Հնչակեան կուսակցութիւնը ամեն գնով պայքարելու խնդիր չունի, նրա վարդապետութիւնն է բնական յեղաշրջումով եւ օրէնսդրական միջոցներով ներ կայ պայմանները փոխել և ոչ կամայնակամօրէն նոր պայմաններ ստեղծել։

Ճ/ղդ է, սոլոխեան Համերաշխութեան Ժողովի «ամեն գնով պայքարելու» ոչոչումների տակ նրա տեղական վարիչի ստորագրութիւնն էլ կար, սակայն ճնշելով շարքերի մեծամասնութիւնից և աւելի լուրջ ընկերների իրերի դրութեան վրայ արած ազդեցութիւնից, մի չընթացականով ուղղեց իր սխալը, յայտարարելով. «Այսօր, երբ Ազգ. Ժողովը իր հաւաքական կամքն արտայայտած է այլեւս, մեզ համար ալ այդ խնդիրը փակւած է։»

Լաւ է ուշ քան ոչ երբեք...։

Սա բնական ուղին էր, սա կամքն էր մի Մարմնի, որ իր շարքերի առջեւ ընկճելով, մտաւ իր կանոնաւոր ընթացքի մէջ։ Սա սոցիալ-դէմոկրատականութիւնն է, «որ կը ձգտի բնական յեղաշրջումով և օրէնսդրական միջոցներով ներկայ պայմանները փոխել»

Եւ այս ամենից յետոյ մի ամփոփ եզրակացութիւն բաւ է մեր միտքը ամփոփելուս։

— Հայրենիքը անմտօրէն ու ապերախտօրէն է մեղադրում Հնչակեաններին բաց ու գոցի մէջ իրենց նման չգտնելու առիթով, որովհետեւ սոցիալ դէմոկրատականութիւնը Լէգալ երկիրների մէջ միայն մէկ ուղի ունի ընդհանրական գործերը ընթացք տալու համար, և այդ ուղին ընթանալու թաքթիքը Դաշնակցութիւնն սկզբունքի, այն է, բռնութեան և կամայականութեան մէջ չէ, այլ իրերի ստատիստիկական վերլուծման մէջն։

Այս ամենից յետոյ, Պ. Հայրենիք, մենք ի՞նչպէս կարող ենք ձեզ նման մտածել, երբ Ղալաթիոյ խորհրդում, նոյն իսկ կուսակցութիւնների առաջարկութեամբ մի որոշում՝ անցկացնելուց յետոյ, հակառակ նրան որ դուք Օշեսպրական եւ բարեբեղման միջոցներ քարոզում, ձեր ընկերակիցը եւ ձեր կուսակցութեան թեղիտիկոս Պ. Ատոմը Ազատամարտի մէջ գրում է։

«Բացի գոցի հարցը եկեղեցիներու հարց չէ, այլ փանտասերը բանալու գոցելու հարց է։

Զարմիր ուրեմն որ մարդիկ ո՛չ մէկ միջոցի առջեւ կանգ չառնեն։

Ժողովրդու որոշումներուն չէ՛ որ պիտի լուծուի այդ հարցը։»

Սակայն և կոպիտ ոյժը չէ՛ որ պիտի լուծէ այդ հարցը։ Հակառակ դէպքում, Սոլոխեան Համերաշխութիւնը մի ֆարս է, որի հանդիսատեսը որքան շուտ լուծուի, «պղտորումներու» խնդիրը այնքան էլ շուտ կպարզուի։

Կրապտակինի և Մարքսի դասանակիցները միեւնոյն սեղանի շուրջը չեն կարող նստել, որովհետեւ երկուսի ուղիները իրար խաչաձեւում են։

ՓԱՐԱՄԱԶ

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ
ՆՈՐ ԱՆԱԿԿԼԵՆԵՐՈՒ ԱՌՋԵՒ

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ ԿԱՅՍՐՈՒԹԻՒՆ?

(ՄԵՐ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԹՂԹԱԿՑԷՆ)

Երկար ժամանակէ ի վեր է որ Զար Ֆէրտինանտ իր սիրելի Բաբրիքօֆին հետ կը թափառի Եւրոպիոյ զանազան մայրաքաղաքները։ Իր այս պտոյտի շրջանին մէջ ան բոլորովին պարապ օգտագործութիւն մը չէ որ կ'ընէ, այլ իրր վարպետ դիւանագէտ մը, մեծ պետութեանց քաղաքական շրջանակներու կարեւոր անձնաւորութեանց հետ տեսնուելով կ'ուզէ Պուլկարիոյ համար նոր-նոր նպաստաւոր ձեռնարկներ յաջողցնել։ Տեսակցած է պատոն Էրէնթալի հետ, տեսակցած է Բիշօֆի հետ, տեսակցած է շատ մը ասոնց նման անձնաւորութեանց հետ, և այս տեսակցութիւնները պարապը չեն երթար։ յաջողած է նոր անակնկալ մը յաջողցնել։

Ինչպէս յայտնի է, 1908 տեպտ. 22ի անկախութիւնն ալ այսպէս եղաւ։ Նախապէս իր վարպետ դիւանագիտութեամբ շահեցաւ մեծ պետութեանց համակրութիւնը դէպի այդ անակնկալը զոր կը պատրաստէր։ Այսպէս անցեալ օր պատաքին գործոց Նախարար Բաբրիքօֆ վերադարձաւ իր հետ բերելով նոր անակնկալի մը լուրը։

Քաղաքական շրջանակներու մէջ հաստատապէս կը խօսուի որ նոր անակնկալ մը կը պատրաստուի և թէ այդ մասին մեծ ակրութեանց կարծիքը առնւած է։ Ոմանք կ'ըսեն որ այդ անակնկալը պիտի ըլլայ Պուլկարիոյ կայսրութեան հռչակումը։ բայց լուրջ շրջանակներու մէջ կարեւորութիւն չընծայուիր այս կարծիքին։ Առ այժմ այդ անակնկալը կը մնայ հանելուկ. ի՞նչ ըլլալը դեռ յայտնի չէ, բայց աչքն պարագայի մէջ անակնկալ մը կը սպասուի։

Մօտաւոր ապագան մեզ ցոյց պիտի տայ։

Վերջին տեղեկութիւններ, հասած Մակեդոնիոյ զանազան վայրերէն, հանդարտեցուցիչ են։ Այն տեղերը ուր խիստ հալածում և խոշտանգումներ կը կատարուէին զէնքեր հաւաքելու գործութեան միջոցին կառավարութեան պաշտօնեաներու կողմէ, այլեւս չեն կատարուիր նոյն զեղծումները, զէնքերու հաւաքումը իսկ դադրեցուած է առժամանակեայ կերպով։

Մէկ կողմէ Թալաթ պէյի ուղեւորութիւնը դէպի Մակեդոնիոյ գաւառները և միւս կողմէ ժէ՛ռ-թիւրք քոմիտէի ձեռք առած միջոցները երկիրը հանդարտեցնելու համարեա ազդեցութիւն գործեց այս տեղի քաղաքական շրջանակներու մէջ։ Ի հարկէ շահագրգռող շրջանակները և շովէն մամուլն միմիայն դեռ վճռական թիւն չեն տաներ հանդէպ ձեռք առնուած միջոցները, յայտարարելով որ «այժմ դադրեցուեցան, բայց վաղը նորէն չի կրկնուիլուն ի՞նչ ապահովութիւն»։

Դադարեցուիչ պարագան սա է որ առայժմ դադրեցան պուլկար մամլոյ մէջ երեւցած խիստ ազատական յօդւածները և յարձակումները հանդէպ Թուրքիոյ։ Ինչպէս լսի, այս հանդարտումը կը պարտինք Մակեդոնիոյ մէջ հալածանքի և խոշտանգումներու դադարման, խոշտանգումներ որոնք այնքան չէին օրքան որ կը պատկերացուէին Տեհվնքիի և Վէյհուեա Բօբայի կողմէ։

Նախարարներ Թաքէդի և Լիթաքէդի սահմանագլուխ երթալով և մօտէն փաթրտականները քննելով՝ Մակեդոնիոյ տեղեակ եղան և իրենց վերադարձին պուլկար մամլոյ ներկայացուցիչներուն յայտարարեցին որ այնչափ վախտաւոր բարձրացնելու հարկ չկայ, քանի որ խնդիրը այնչափ ծանր չէ։

* *

Ամէն անգամ երբ Մակեդոնիոյ մէջ խլրտումներ կը ծագին և կամ կառավարական պաշտօնեաներու և տեղական իշխանութեանց կողմէ հալածանքներ և անարդարութիւններ կը կատարուին, միշտ պուլկար մամուլն է և պուլկար կառավարութիւնն է որ կը միջամտէ խնդրին։ Պուլկարիոյ անկախութիւնը հրատարակուելէն առաջ ամէն մէկ բողոք և ամէն մէկ միջամտութիւն պաշտօնական Պուլկարիոյ կողմէ Թուրքիոյ գործերուն մէջ ապօրինի չէր նկատուեր, քանի որ Պուլկարիան ալ օսմանեան կայսրութեան մէկ մասը կը կազմէր, քանի որ դեռ էր, և մէկ անգամ երկրի մը մասը կազմելով իրաւունք կունենար այդ երկրին ուրիշ մասին մէջ կատարուած ապօրինութեանց դէմ բողոքելու, և կամ ներքին խնդիրներուն մէջ խառնուելու։

Այժմ տարբեր է, երբ Պուլկարիան անկախ թագաւորութիւն մըն է, երբ Օսմանեան պետութիւնն ալ սահմանադրական կարգերով օժտուած է, ուր ամէն ազգի պատկանող ժողովուրդ ունի լեցալ միջոցներ բողոքելու և պահանջելու ամէն մէկ անարդարութեանց և հալածանքներու դէմ։ Հարց է թէ պաշտօնական Պուլկարիան իրաւունք ունի՞ միջամտելու սոմանեան կայսրութեան ներքին գործերուն, երբ նոյն իսկ այդ հալածանքները ըլլան հանդէպ օսմանցի Պուլկարներու։ Քանի որ մենք տեսանք և կը տեսնենք որ մինչև այսօր պուլկար կառավարութիւնները միշտ ասիթը չեն փախցուցած ծանուցագիրներ տալու այդպիսի պարագաներու մէջ, ինչպէս են վերջին հալածանքները հանդէպ Մակեդոնիոյ պուլկար բնակչութեանը։ Այս հարցը կարեւոր հարց մըն է որուն վրայ կ'արժէ որ երկու երկրի մամուլն ալ իր կարծիքը յայտնէ և միանգամ ընդմիշտ որոշման մը գայ, քանի որ Պուլկարները կը յարեն թէ իրենք ընաւ չեն կրնար անտարբեր կենալ, երբ իրենց եղբայրները Ռիլոյի միւս ոգմը զանազան խշտանգումներու կ'ենթարկուին։

Այս տեղ մէջ պիտի քերեմ Պալքանսկա Թրիպունիսի յօդւածէն քաղուածք մը, որը թեսա հետաքրքրական է։ Պուլկար թերթը միեւնոյն հարցը մէջտեղ դնելով կ'ըսէ. «Այս հարցը, միջազգային իրաւանց օրէնքով լուծուած և «ոչ» պատասխանին արժանացած է, բայց մեր քաղաքագէտներու մասին լուծուած չէ, ինչպէս և մեր կառավարութիւնը։ Իսկ ասոնք, պիտի ենք գտնենք թէ Մակեդոնիոյ պուլկար բնակչութեանը։ Այս հարցը կարեւոր հարց մըն է որուն վրայ կ'արժէ որ երկու երկրի մամուլն ալ իր կարծիքը յայտնէ և միանգամ ընդմիշտ որոշման մը գայ, քանի որ Պուլկարները կը յարեն թէ իրենք ընաւ չեն կրնար անտարբեր կենալ, երբ իրենց եղբայրները Ռիլոյի միւս ոգմը զանազան խշտանգումներու կ'ենթարկուին։

Այս տեղ մէջ պիտի քերեմ Պալքանսկա Թրիպունիսի յօդւածէն քաղուածք մը, որը թեսա հետաքրքրական է։ Պուլկար թերթը միեւնոյն հարցը մէջտեղ դնելով կ'ըսէ. «Այս հարցը, միջազգային իրաւանց օրէնքով լուծուած և «ոչ» պատասխանին արժանացած է, բայց մեր քաղաքագէտներու մասին լուծուած չէ, ինչպէս և մեր կառավարութեանց։ Իսկ ասիրիկ, կարելի է կը պարտինք այն պարագային, որ առաջ հպատակ էինք իսկ հիմա իբր թէ անկախ։ Սակայն դուրս, մինչև հիմա մեր կառավարութիւնները բնաւ երբեք չեն աշխատած առանձին լուծել Պուլկարիոյ համար մեծ կարեւորութիւն ունեցող այդ խնդիրը, ինչպէս և ուրիշ նոյնանման առանձին խնդիրներ։

«Այս տեսակ գործերով միմիայն Ֆէրտինանտ աշխատած է, իսկ յայտնի է թէ Ֆէրտինանտ ալ որչափ կը գնահատէ ժողովրդական շահերը իր անձնականներուն առջեւ։

«Բայց հիմա այս խնդիրը կը ծանրանայ իր ամբողջ ուժով, կը ծանրանայ իր ամբողջ ծանրութեամբը մեր պետական անձնաւորութեանց և ժողովուրդին վրայ։ Հարցը հիմա կը դրուի։— Ունենք իրաւունք կարձելու ինքզինքիս ֆաքթէօր Թուրքիոյ ներքին իշխանութեան մէջ թէ ոչ. յարձակողական քաղաքականութեան պէ՞տք է հետեւինք, թէ խաղաղութեան, համաձայնութեան և մերձեցման քաղաքականութեան։»

Ի վերջոյ յօդւածագիրը կը քննադատէ ներկայ կառավարութիւնը իր անորոշ քաղաքականութեան համար։ Կամ յարձակողական քաղաքականութիւն եթէ հարկ է և եթէ իրաւունք ունինք, կ'ըսէ յօդւածագիրը և կամ պէտք է խաղաղ և բարեկամական ըլլալ հանդէպ մեր դրացիին։

Բայց յօդւածագիրը ոչ յարձակողական քաղաքականութեան հոդ և պատճառ չի գտներ և կ'ըսէ.

«Եւ քանի որ ամէն մէկ պայման յարձակ. քաղաքականութեան կը պակսի, բոլոր օգէնքերն պայմանները պատրաստ խաղաղութեան և մերձեցման քաղաքականութեան չեն պակսիր։ Նոյն իսկ եթէ պակսին ալ, յարձակող. քաղաքականութեան մը անպարտելութեան պարագային, մենք պէտք է այդ տեսակ պայմաններ ստեղծենք, ինչու որ մեծ մասամբ մեզմէ կախում ունի։

«Ուրիշ կերպ մեր նաւը պիտի զարնուի մէյմը «Սկրլա»ի, մէյմը «Հարիպդա»ի։»

*** Կառավարական կիսապաշտօնական օրգան Փրեսիսորեկ իր երեկի խմբագրականին մէջ պուլկար զինուորական ոյժին վրայ խօսելով կ'ըսէ.

«Պուլկարիան ունի՞ մի զանգուածեալ բանակ, որ ունենայ հարիւրաւոր հազարաւոր զինուորներ, որոնք ունենան հարիւրաւոր հազարաւոր հրացաններ, հարիւրաւոր հազարաւոր զէնքեր, հարիւրաւոր հազարաւոր զինամթերք։ Ունի՞ մի զանգուածեալ բանակ, որ ունենայ հարիւրաւոր հազարաւոր ձիաւորներ, հարիւրաւոր հազարաւոր հրանոթներ

«Այժմեան միջազգային դրութեան պարագային, հանգիստ ըլալու է չի վայելուր համար թէ մեր իրաւունքները կրնան ոտնակոխ ըլալ և կամ վնասուիլ, պէտք է ամրողջովին ապաւով ըլլանք մեր գինուորական ուժին վրայ և միշտ անոր յենած ըլլանք։ Պէտք չէ մոռնանք որ Պալքանեան թերակղզւոյ դրութիւնը դեռ ամրապնդուած չէ եւ թէ անակն կայներ դեռ հեռացած չեն մնեն։

Եթէ թերակղզւոյ մէջ լուծուելիք խնդիրներ ձնին, Պուլկարիան միմիայն իր զինուորական ուժովն է որ թոյլ չպիտի տայ այդ խնդիրը ի վնաս իր շահերուն լուծման։ Պէտք չէ մոռնալ, որ միջնադարեան ուժեղին իրաւունքը, որ սակայն գործադրութիւն չի գտներ այժմ նոր պետութեանց կեանքի մէջ, դեռ ուժգին ինկած չէ այդ պետութեանց փոխադարձ յարաբերութեանց մէջ։

«Ահա թէ ինչու պէտք է զգրքը։ Ահա թէ ինչու Պուլկարիան առանց մտադիր ըլլալու պատերազմելու, պիտի աչքառի զանել օրինակելի և ուժեղ զինուորականութիւն մը»։

ՍՕՖԻԱ. Թղթակից

ԿԵՍԱՐԻԱՅԷՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Կեսարիոյ Գաւառ. Ընդհ. Ժողովը քանի մը ամիս առաջ Ազգ. Պատրիարքարանէ վաւերացուելով իր օրինաւոր նիստերը կը դումարէր, օրական. ունենալով միշտ առաջնորդական խնդիրը։ Ժողովը նախընթաց նիստին մէջ որոշած էր առաջնորդին դէմ 16 էջերէ բաղկացող ամբաստանագիրը ժողովականներու բաշխել ուսումնասիրութեան համար. ահաւասիկ ամբաստանագրին ուշադրութեան արժանի կարեւոր կէտերը։

1. Վարչական, Քաղաքական
2. Կրօնական, Եկեղեցական
3. Ազգային, Բարոյական
4. Կրթական։

Յուլիս 16 ուրբաթ օր Ընդհ. Ժողովը գումարուելով ժամը վեցուկէսին ատեանը բացուեցաւ Առաջ.փոխանորդ Տ. Մարտիրոս քահանայ Զարգարեանի նախագահութեամբ եւ ատենական գործողութեանց կատարումէն ետք Ժողովը անցաւ իր Ա. օրակարգին, որ էր Բաղ. Ժողովին հրաժարագիրը. կարճ խորհրդակցութիւն մը կատարէլէն վերջ մեծամասնութեամբ մերժուեցաւ։

Յետոյ Ժողովը անցաւ Բ. օրակարգին, որուն ունկնդիրները անհամբեր կը սպասէին։

Նախ կարդացուեցաւ խորհրդարանական քննիչ յանձնաժողովի տեղեկագիրը, որով Տ. Տրդատ Սրբազանը՝ իր 22 տարուան պաշտօնավարութեան շրջանին մէջ վերոյիշեալ չորս տեսակներով կեսարիոյ հայութեան բնաւ ծառայութիւն մը մատուցած չըլլալը, ի մէջ այլոց կեսարիոյ բարի ազգ. գործերու յետադիմութիւնն գլխաւոր պատճառ ըլլալը կը մատնանշէր։

Նախ խօսք առաւ համակրելի ժողովականներէն կարապետ էֆ. Ճամբազեան. լուրջ ու յստակ կերպով քննադատեց խորհրդարանական յանձնաժողովի տեղեկագրին ինչ ինչ թերի կողմերը, կոչում ընելով Գաւ. Ընդհ. Ժողովոյ անդամներու անկողմնակալութեան և իր ատենախօսութիւնը հաղիւ վերջացուցած՝ փոթորիկը պայթեցաւ. աղմուկ, ժխոր մէկ կողմէն ամբաստանագրին նպաստ և անդամ խօսողներ միւս կողմէն, անակն որ Ատենապետը ստիպուեցաւ ատեանը գոցել։

Դադարի միջոցին իրարանցումներ, պոռացողներ, ծանր ակնարկութիւններ իրար յաջորդեցին։

Կէս ժամու դադարէն ետք Ժողովը բացուեցաւ. ասա անդամ Ժիրայր, եւ Տէտո, յեղափոխականներու կանգնած հանուելու խնդրին մէջ առաջնորդ Տ. Տրդատ եպս.ի մասնակցութեան խնդիրը վիճաբանութեան առարկայ եղաւ. այս անդամ՝ ալ Կ. Ճամբազեան էֆ. առաջ նետուելով տաք վիճաբանութիւններ տեղի ունեցան յետոյ քննիչ յանձնաժողովոյ կողմէն փասաբան Արսէն էֆ. Գալֆեան պերճախօս պաշտպանողականով մը, ամբաստանեց Տրդատ եպս.ը իբր դաւաճան, և չնացող քահանաներու պաշտպան... ինչ որ ունկնդիրներու վրայ խորին ներգործութիւն մը ըրաւ։

Շարունակ չորս ժամ տաք և աղմկալի վիճաբանութիւններէ յետոյ Կ. Ճամբազեան էֆ. վերջին անդամ՝ խօսք առնելով, առաջարկեց, թէ ըստ օրենի ամբաստանագիրը պէտք է առաջնորդին մէջ որոշած էր առաջնորդին դէմ 16 էջերէ բաղկացող ամբաստանագիրը ժողովականներու բաշխել ուսումնասիրութեան համար. ահաւասիկ ամբաստանագրին ուշադրութեան արժանի կարեւոր կէտերը։

1. Վարչական, Քաղաքական
2. Կրօնական, Եկեղեցական
3. Ազգային, Բարոյական
4. Կրթական։

2. Ժողովականներէն թիւնդ հանգամանաջնորդականի մը կողմէ առաջարկուած բանաձեւ մը որ պարսաւանաց քուէ տալ կը պարունակեր։

Ատենապետը սոյն երկու բանաձեւերը քուէի դնելով առաջինը մերժուեցաւ։

Երկրորդ բանաձեւը քուէի դրուելով, ընդունուեցաւ և ժողովականները մեծամասնութեամբ պարսաւանաց քուէ տուին Տ. Տրդատ եպս.ի դէմ

Թղթակից

ՆԵՐՔԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ՎԻՃԵԼԻ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒ ԽՆԴԻՐԸ

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ ՇՐՋԱԳՐԵՐԱԿԱՆԸ

Ցունաց Ազգ. Ժողովի գումարման մասին դատական նախարարին կողմէ տրուած մէտական պատասխանին վրայ՝ Կառն Ժողովը նիստ պիտի գումարէր առջի օր, որոշում մը տալու համար այն ընթացքի մասին, որուն պատրիարքարանը պիտի հետեւի կառավարութեան հանդէպ։ Բայց մեծամասնութիւնն գոյացած չըլլալով՝ նիստը այսօրուան յետաձգուած է։ Ցունական լեռները կը ծանուցանեն թէ Տ. Եսայիմ պատրիարք աչխարհական ժողովականներուն և առաջնորդներուն հետ կարծիքներու փոխանակութիւն մը ունեցած է այն կացութեան վրայ, որ առեղծուեցաւ կառավարութեան կողմէ Ազգ. Ժողովը գումարելու մասին պատրիարքարանին թագրերին մերժումովը, ինչ որ առաջին անգամ կը պատահի։

Ցեռոյ, գործակատարը, պատրիարքին հրաւէրին վրայ, մանրամասն օրէն պարզեց դատական նախարարին հետ ունեցած տեսակցութիւնը։ Պատրիարքական թագրերի մասին դատական նախարարը յայտարարած է որ կառավարութիւնը չի կրնար ընդունիլ գերագոյն իշխանութեան անպատկառ լեզուով ուղղուած այդ պաշտօնագիրը։ Ասոր վրայ՝ պատրիարքը նորէն կարդացնել տուաւ մերժուած թագրերը ու տեսնուեցաւ որ քաղաքավարութեան կանոններուն համաձայն խմբագրուած և կառավարութեան արժանապատուութեան հարիր վերաբերիչ նախադասութիւն մը չի պարունակեր։ Մերժուած թագրերին ընդերցումէն ետքը՝ գաղափարներու փոխանակութիւն մը տեղի ունեցաւ պատրիարքարանին բռնելիք դիրքին վրայ։ Բայց վիճաբանութիւնը անպաշտօն վերջով կատարուած ըլլալով՝ կարելի չէր ճշդել այն դիրքը զոր պարագաները կը հարկադրեն հիմա պատրիարքարանին։ Պատրիարքը թագրերին մէջ նախ կը յայտարարէ թէ ազատութեան հռչակման վրայ դրուած յոյսերը ի դերև ելան, հաւատարութիւնը գոյութիւն չունի և աղտոտութիւնը այնպիսի եղանակով մը հաստատուած է որ բռնակալութենէն աւելի յոռի է, ազգայնութեանց գոյութիւնը և խղճի ազատութիւնը սպառնալիքի տակ են և յոյն ազգը կանոնաւորապէս հաւասարաչափ առարկայ է։ Ու թագրերին մէջ լիշուած են կարգ մը դէպքեր։

*** Ցեռ. ասիկ այն չրջաբերականը, զոր Ցունաց պատրիարքարանը գրած է Թէսերը Սպդ. Ժողովի գումարման մասին, «Ելբ երկու տարի առաջ, ազատութեան, արդարութեան ու հաւասարութեան ազնիւ խորհրդանշանին ներքեւ, բռնակալութիւնը տապալեցաւ ու Սահմանադրութիւնը հաստատուեցաւ, իրաւամբ լոյս ծնաւ թէ յառաջդիմութեան չրջան մը սկսած էր. վարչական լաւ, անկեղծ ու արդար դրութիւն մը հիմնուած էր, և կայսրութեան ժողովուրդները պիտի եղբայրակցէին։ Դժբախտաբար իրականութիւնը մեծ յուսախաբութիւն պատճառեց և երկիւղներ առաջ եկան, որոնք, ինչպէս հիմա կ'երևի, անհիմն չեն, որովհետեւ իրականութիւնը ցոյց տուաւ թէ հաւասարութեան խոստումները ոչ միայն նշանակութիւն չունէին, այլ նոյն ինքն ազատութիւնը գործադրուեցաւ ա՛նպիսի կերպով որ բռնապետութեան ժամանակի հարստահարութիւններէն աւելի գէշ եղաւ։ Ազգային գիտակցութիւնը և կրօնքը մեծ վտանգի տակ են, որովհետեւ հակառակ սահմանադրական երաշխաւորութեանց ու պաշտօնական հաստատիքներու. թէ պիտի յարգուին ձեռք բերուած իրաւունքներն ու սահմանադրական ազատութիւնները, վարիչ անտանելի ձեռք մը նոր ռէժիմին բոլորովին հակառակ նպատակ մը կը հետապնդէ, ուզելով ջնջել ամէն ազգային ու կրօնական գոյութիւն։ Ասկէ ծնունդ կ'առնեն անպատիժ կերպով մեղի և ուրիշներու դէմ ի գործ դրուած քմահաճ բռնութիւն արարքներ։ Կանոնաւոր կերպով կատարի հալածանք կը մղուի մեր հաստատութեան ու անոր իրաւունքներուն և սահմանադրութիւններուն դէմ։ Հաշիւ թէ ցաւալի կամայական դէպքի մը, հաստատութեան մը կամ անհատի մը դէմ գործուած ապօրինութեան մը սրձաքանչը կանենի, նդ. ապօրէն դէպքեր կուգան յարել մեր վիճակին բաժակը։ Տեղ մը, օրինակի համար, գինովի մը մէկ ապօրինութեան համար ամբողջ քաղաք մը կամ չրջականները կը զրպարտուին իբր ապստամբ, ու պատիժներ կը տրուին, բազմաթիւ անմեղներ ծանր պատիժներու մատնուին։ Կրօնք ու եկեղեցականներ կ'անարգուին, նոյն իսկ եկեղեցիներ կը պղծուին խորանները կը քանդուին, ու կը խուզարկուին գերեզմաններ, ուր նախնեաց մահկանացու մնացորդները կը հանգչին։ Ուրիշ տեղ մը՝ ծիծաղելի մատնութեան մը վրայ, քահանաներ ու երեւելիներ երկար ատեն կը քանտարկուին և տուած էր իրենց. Ատուածոյ հրամանները պէս կ'անարգուին այդ մարդուն, պատրաստ՝ աչխարհս ծայրը երթալու և մատնանչուած մարդը ազատելու համար։ առանց սիրայօժար պիտի մեռնէին չարաչար ատելի գործերու մէջ, առանց արտաքնի յայտնելու, սա միակ գաղափարով տոգորուած թէ մահուամբ մարդ կը փոխադրուի հեղանքի կեանքին մէջ, որուն համը առած էին այն նուիրական խոսին չնորհիւ, զոր ձեր առջև կը տեսնէք։*

—Ուրեմն հաչիչ է, գուչեց Ցիրանց։

—Այո՛, գէթ անուանով կը ճանչնամ։

—Բուն բառը ըսիք, տիար Սլատին. հաչիչ է անիկա, և Ազգքանդրիոյ լատգոյն ու զուտ հաչիչը, եղական մարդու մը՝ Ապուլկօրի կողմէ պատրաստուած։ Այդ մարդուն ի պատիւ պիտա մը կանգնելու է սա արձանագրութեամբ. «Երջանկութեան վաճառականին կը նուիրէ երանաստագէտ աչխարհս։»

— Փափագ կը զգամ անձամբ դատելու ձեր ներքոյներուն ճշմարտութիւնը կամ չափազանցութիւնը։

— Դուք անձամբ դատեցէք, բայց մէկ փորձելով մի՛ բաւականանաք. ամէն բանի մէջ պէտք է զգայարանքները վարժեցնել նոր ապաւորութեան մը, ըլլա՛ք քաղցր կամ բուռն, ըլլա՛ց տխուր կամ ուրախ։ Բնութիւնը պայքար կը մղէ այդ աստուածային Եիբին դէմ, մինչ ինքնութիւնը ուրախութիւն չի պատճառեր, այլ ցաւին կը կառչի։ Պէտք որ պարտուած բնութիւնը ընկճուի այդ պայքարին մէջ. պէտք է որ իրականութիւնը յաղթող երեւին. այն ատեն երազը կը ակրապետէ, և երազն է որ կեանք կը դառնայ, և կեանքը երազ. բայց ինչ տարբերութիւն այդ կերպարանափոխութեան մէջ. երբ իրական կեանքի ցաւերը բաղդաւէտ անբնական կեանքի վայելքներուն հետ, այն ատեն չպիտի փափագիք երազել միայն։ Երբ ձեր աչխարհէն մեկնիք, ուրիշ աչխարհներ երթալու համար, ձեզի այնպէս պիտի թուի որ Նաբոլիի գարունէն յետոյ Լաբոնոյ ձմրան մէջ կ'անցնիք կեանքերնիդ. դրախտէն կը բաժնուիք՝ աչխարհի վրայ ապրելու համար, երկինքէն կը հեռանաք, դեպի դժոխք ուղղուելու համար։ Հաչիչն ճաշակեցէք հիմա։

Իրր պատասխան, Ցիրանց այդ հրաչալի նիւթերէն դգալ մը առաւ այն չափով որչափ իր ասպնջականը առած էր, ու բերանը տարաւ։

— Կրո՛ղ, դեռ չեմ գիտեր թէ արդիւնքը ձեր ըսածին չափ հաճոյալի պիտի ըլլայ, բայց այնքան համեղ բան մը չէ, ըսաւ Ցիրանց, այդ աստուածային անուշեղէնը կուլ տալէ յետոյ։

— Որովհետեւ քիմքերնիդ դեռ չէ վարժուած ձեր ճաշակած հիանալի գոյացութեան։ Իսկի ըսէք թէ առաջին անգամ ուտելնուդ ախորժեցա՞ք ոսրէն, թէչէն, բարթըր գինին, թալէն, թէեւ յետոյ այնքան սիրեցիք զանոնք։ Կրնա՞ք ըմբռնել որ Հռոմայեցիները դեւեղեղով (չէյթան պօքու) կը համեմեն փասիանները, իսկ Զինացիները ծիծեռնակներու բոյներ կուտեն։ Է՛հ, Ատուած իմ, հաչիչն ալ նոյն բանն է. ուրը օր միայն կերէք անկէ, և այն ատեն աչխարհիս վրայ ո՛չ մէկ ունունդ այնքան նրբահամ պիտի գտնէք որքան հաչիչը, որ այսօր խիստ գարշահամ կը թուի ձեզի։ Ցարակից սենեակը անցնինք, այսինքն՝ ձեր սենեակը։ Ալի սուրճ ու ծխախոտեր պիտի հրամցնէ մեզի։

Երկուքն ալ տաքի ելան, և իր ապաւորին հրաման մը առաւ այն անձը, որ ինքզինքը Սէվպա կոչած էր, և մենք ալ մերթ ընդ մերթ այդպէս անուանած ինքզինքը, իր հիւրին պէս ո և է անուանով մը մը յորջորջելու համար։ Ցիրանց յարակից սենեակը մտաւ։

*Այդ սենեակը աւելի պարզ բայց ոչ նուազ ճոխ կահաւորում մը ունէր։ Կլոր սեղան մը, բազմոց մը, աթոռներ, սեղան մը, ամենուրեք գորգեր։ Ամենուրեք՝ ոսկեգոյն ներկեր։ Ամենուրեք՝ ոսկեգոյն ներկեր։ Ամենուրեք՝ ոսկեգոյն ներկ

հաւած լուրիցը նայելով, հելլէնական չարժուն զօրախումբ մը երեւան եկած է Թուրքահելլէն սահմանագլխին վրայ, Լօրոսի մօտ։ Սահմանապահ Թուրք զինուորները այդ զօրախումբը հեռադիտակ ու ընդհարում մը ունեցած են մէկ գիշեր եւ ցերեկ։ Հելլէնական զօրքերը նահանջելով մէկ քանի մեռեալ ձգած են կռուի դաշտին վրայ։ Թուրք զինուորներուն կորուստը յայտնի չէ տակաւին։ Իշխանոյին զինուորական իշխանութեանց հրաման տրուած է զօրացնել Լօրոսի սահմանագլխին պահակագունդը։

*** Աթէնքէն կը հեռագրեն թէ երեփ. ընտրութեանց թեկնածուներուն ցանկը հրատարակուած է պաշտօնապէս։ Մամուլը կը դատապարտէ որ Ռալլիսի կուսակցութիւնը կրեցած թեկնածուներ է՝ընդունուն, որով Ցունաստան պիտի հարկադրուի կամ Կրետացիներուն թեկնածութիւնը մերժել Թուրքիոյ խնդրանքին վրայ, և կամ դրացի պետութեան հետ խզուիլ։

*** Աթէնքէն քաշուած ուրիշ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Թէոթոքիսի և Ռալլիսի կուսակցութեանց միջեւ իրաւախոնարհութիւն մը գոյացած է երեսփոխանական ընտրութեանց մասին։ Կրետացի թեկնածուները ցոյցի համար պիտի ընտրուին։ Շատ մը լրագիրներ աննպատակ կարծիք կը յայտնեն։

*** Աթէնքէն կը հեռագրեն թէ Վէնիզէլոսի թեկնածութեան դէմ բուռն պայքար մը կը մղուի։ Թէեւ ամէն ինչ են թարդել կուսակցութեան որ Վէնիզէլոսի ընտրութիւնը պիտի յաղթի, յաղթութիւնը Թէոթոքիսի կուսակցութեան պիտի մնայ, որ երեսփոխանական աթոռներուն մեծամասնութիւնը պիտի չունի։ Զինուորականները հակառակ ըլլալով Թէոթոքիսի և Ռալլիսի, դէմ, ուելի զօրաւոր ու ուելի լաւ պատրաստուած չարժում մը առաջ պիտի բերեն։ ամենք, չատ գէշ ակով կը դիտեն քաղաքականնախկին պետերու վերադարձը իշխանութեան գլուխը, զորս պատասխանատու կը համարեն։

*** Օսմ. կառավարութիւնը իմանալով որ քանի մը Հելլէններ Թուրքիոյ զանազան կողմերէն ձիեր կը գնեն Ցունաստանի համար, նահանգային իշխանութեանց եւ ընդհ. ապահովութեան հրամայած է քննութիւն մը կատարել այդ մասին և ձիերու գնումը արգիլել։ Մինչեւոյն ատեն յանձնարարած է ձիեր գնել օսմ. բանակին հայրերուն։

*** Առանայի հիւպատոսներուն կողմէ յայտնուած գանգատին վրայ, կառավարութիւնը բացատրութիւններ ուզած էր կուսակալէն։ Արդ, կուսակալը ներքին գործոց նախարարութեան պատասխանած է թէ՝ ոչ Առանայի և ոչ ալ Մերսինի մէջ պոյքոթ չկայ, քանի որ հելլէնական շրջանները առանց դժուարութեան կը պարպեն իրենց վաճառքները։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱԳԱՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆը

Բարիզի օսմ. դեսպան Նաուսի փաշա տեսակցութեան մը մէջ յայտարարած է թէ երիտասարդ-Թուրքիոյ արտաքին քաղաքականութիւնը չէ փոխուած բնաւ։ Թուրքիա կ'ուզէ լաւ յարաբերութիւններ պահպանել բոլոր տերութեանց հետ։

ՌՈՒԹԱՆԻԹ ՑՈՒՐԳը

Եհնի կազեթա կ'իմանայ թէ ելմտական նախարար Ճավիտ պէյ եւրոպական մայրաքաղաքները այցելութեան միջոցին, մեծ տէրութեանց հաւանութիւնը ձեռք բերած է Թուրքիոյ մէջ հաստատուած օտարազգակներէ բռնութեան տուրքը գանձելու համար։ Հետեւաբար այդ խնդիրը վերջնականապէս կարգադրուած կրնայ համարուիլ։

ՀՕՐԱՆԻ ԱՊՊԱՏԱՄԲՈՒԹԻՒՆը

Հօրանի մութասարիֆը կը ծանուցանէ թէ Տիւրզիներու գործած վայրագութեանց զոհ գացած են 59 հոգի, որոնց 6ը ոչ-իսլամ, 47ը այր և 12ը կին. 3 տղաք սպանուած ու 3 տղաք ալ վիրաւորուած են։ Նիւթական վնասները 50,000 ոսկի կը հաշուուին, բայց հաւանական էր այդ թիւը չափազանցուած ըլլայ։

*** Օսմ. Լոյս կ'իմանայ թէ 24 վաղ պիտի դրկուին Հօրան, մինչ զինուած Տիւրզիներուն թիւը 8000էն ուելի չէ։ Հօրանի բնակչութիւնը 30,000ի կը հասնի։ Կառավարութիւնը կը կարծէ որ այդ 24 վաղները, որոնց հետ պիտի գտնուին քանի մը հրեաներ, պիտի կարենան Հօրանը խաղաղեցնել։

*** Մայրաքաղաքս հաստատուած Տիւրզի երեւելիները իրենց հայրենակիցներուն հեռագիր մը քաշելով, խորհուրդ կուտան որ լաւ ընդունելութիւն ընեն Հօրան դրկուած զինուորական արշաւախումբին որ յանցաւորները միայն պիտի պատժէ և խաղաղ բնակչութեան դէմ միջոցներ ձեռք չպիտի առնէ։ Այդ հեռագիրը ի վերջոյ կը հրաւիրէ Տիւրզիները՝ իրենց կատարեալ հնազանդութիւնը յայտնելու։

ՕՍՄ. ԻՇԽԱՆԻՆ ՄԸ ՈՒՍՈՒՄը

Կայս. իրաւէ մը կ'արտօնէ Վիէննայի Թէրէզանիսմ քոլէճը դրկել Բ. գահաժառանգին որդին Իսմէր Ֆարուք էֆ.ն, իր ուսումը կատարելագործելու համար։ Բնակութեան ծախքը Կայս. Անձնական գանձէն պիտի տրուի։ Առաջին անգամն է որ կայս. ընտանիքի պատկանող օսմ. իշխան մը արտասահման կ'երթայ, ուսում առնելու համար։

ԱՆԳԼԻՈՅ ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆը

Անգլիոյ ձորձ Ե. Թագաւորին դահակալութիւնը ծանուցանելու պաշտօնով մայրաքաղաքս եկած պատուիրակութիւնը, առջի օր, Պոլսէն մեկնեցաւ։ Ողջերթի գացած էին անգլիական դեսպանը և հիւրամեծարները։ Սուլթան Թանկագին նաւէրներ ըրաւ պատուիրակութեան անդամներուն։

ԹԱԼԷԱԴ ՊԷՅԻ ՈՒՂՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆը

Ներքին գործոց նախարար Թալաադ պէյ համակրութեան մեծ ցոյցերու առարկայ եղած է Մանասթրի մէջ։ Ուուն բազմութիւն մը կայարանին մէջ դիմաւորած է զայն քաղաքային ու զինուորական բարձրաստիճան պաշտօնատարներու հետ։ Կուսակալին ու զինուորական հրամանատարին ընկերակցութեամբ, նախարարը այցելած է զինուորական ակումբը և օսմ. քոմիտէին մասնաճիւղը։ Նախարարը իր այցելութեանց միջոցին ալպանական դէպքերուն վրայ և ներքին կացութեան վրայ խօսած է, հաւատալով թէ կառավարութեան ազգու քաղաքականութեան և ջանքերուն շնորհիւ, Թուրքիոյ շահերը մինչեւ հիմա փրկուած են արժանապատուութեամբ։ Թալաադ պէյ ի վեր հանած է թէ, օսմ. յեղափոխութենէն ի վեր, երկրին ազդեցութիւնը ուելցած է, անոր մեծութեան նպաստելով։ Նախարարին բանախօսութիւնը ջերմագէս ծափահարած է։ Իպսաթ. իրեն արուած մեծ հացկերոյթի մը ներկայ գտնուելէ յետոյ, Սելանիկ մեկնած է իրիկուան կառախումբով, Պոլիս դառնալու համար։ Երկաթուղիի ճաքուն վրայ զինուորներ շարուած էին։ Զինուորական խիստ հսկողութիւն մը կը կատարուէր։

ԱՇՆԱՆԱՑՈՒՆ ՌՈՒԶՄԱՄԱՓՈՐՔՈՒԹԻՒՆը

Ընդհ. սպայակոյտը կը պատրաստէ մեծ ռազմափորձերու յայտագիրը, որոնք աշնան տեղի պիտի ունենան Բօսվայի նահանգին մէջ։ Այս առթիւ 12,000 պահեստի զինուորներ զէնքի առակ պիտի կոչուին, ռազմափորձերուն մասնակցելու համար։

ՕՍՄ. ՓՈՒՆԱՓՈՒԹԻՒՆը

Թակիպլաք Պոլսէն կ'իմանայ թէ Լոնտոնէն Բ. Դուռ արուած տեղեկութեանց համաձայն, Եւմտական նախարար Ճավիտ պէյի դիմումները՝ փոխառութիւն մը կնքելու համար, ոչ է արդիւնքի չեն յանգած։ Շրջած զրոյցի մը նայելով, այդ անյաջողութեան պատճառ է սա լուրը թէ Թուրքիա Երրեակ Զինակցութեան մէջ պիտի մտնէ։

ԻՄԱՄ ԵՍԱԼՈՒ

Իմամ Եահեա տեսնելով որ Եէմէնի մէջ ի գործ դրուած լարէնորոգումներուն և զինուորական գործողութիւններուն շնորհիւ, այլեւ յոյս չունի նոր չտնաակցութիւններ գործելու, սկսած է ղղեամ յայտնել։ Շէյխ-իլ-Իսլամին ուղղած նամակովը կը ղղէայ իսլամական այդքան արիւն թափած ըլլալուն համար։ Կը խոստանայ այսուհետեւ վէճ չյարուցանել, որ իսլամութեան յառաջդիմութիւն արգելք կ'ըլլայ։ Սակայն իմամ Եահեա կը պնդէ որ իր նախանարդ առանձնաշնորհումները պահպանուին։

ՀՅ ՄԻՏԻՒ ԱՂՋԵԱՆ ՕՖՈՒՐը

Երկէ ծանուցած էինք Համիտի երկու աղջիկներուն՝ Ռէֆիէ և Ամիէ սուլթանուհիներուն ամուսնութիւնը Տօլմա-Պաղչէի պալատին մէջ։ Այդ սուլթանուհիները 1,120,000 դրուշ օժիտ ստացած են իրենց ամուսնութեան առթիւ։

ՎԷՃ ԿՈՒՍԱԿԱԼԻՆ ՄԸ ԵՒ ՀԻՊՈԹԱՏՈՒՍ ՄԸ ՄԻՋԵՒ

Պրուսայէն քաշուած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ տեղւոյն կուսակալին և անգլիական դեր-հիւպատոսին միջև վէճ մը ծագած է օսմ. նամականոն կողմէ նամակ մը մերժուած ըլլալուն համար։ Դեր-հիւպատոսը յուլիս 18ի իրիկունը նամակ մը յանձնած էր նամակատան, որ չընդունուեցաւ։ տեսնը ուշ ըլլալուն։ Դեր-հիւպատոսը բողոքեց կուսակալին, որ քննութիւն բանալով ստուգեց որ նամակը տարուած էր կիլէն գոցուելէն յետոյ։ Սակայն հիւպատոսը չընդունեց այդ բացատրութիւնը և իր բողոքին վրայ պնդեց։ Կուսակալը իր անձնասիրութիւնը վիրաւորուած զգալով, հրանգ խնդրեց արտաքին գործոց նախարարութենէն։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐ

ԶԳԱՑՈՒՑՈՒՆՇ ԴՈՒՏ ՄԸ.— Մուսուլի մէջ, անցեալ տարի, Գուբան Պայրամիի երկրորդ օրը, զինուոր մը կը փորձէ բռնաբարել կին մը։ Պահակագունդ մը վրայ հասնելով, բանտարկած է այդ զինուորը։ Այս վերջինին ընկերները, թիւով լիսուն հոգի, պահականոցին վրայ յարձակած են, ազատելու համար։ Զինուորները, ժողովրդան ալակցութեամբ, բուռն կերպով դիմադրած են ու հրացանաձգութիւն կատարուած է երկու կողմէն, ի վերջոյ ըմբոստները ետ քաշուած են, հրացանաձգութիւնը դադրեցնելով։ Քաղաքին մէջ խուճապ մը առաջ գալով, քիւրտ իւլէժա մը և իր ընտանիքի անդամներէն մէկ քանին ու ծառաները սպաննուած էին։ Բարեկարգութիւնը վերականգնուելէ յետոյ, յանցաւորները, թիւով 29ն, դատի քաշուած են։ Ցանցաւորներէն տասնմէկ հոգի մահուան դատապարտուած են, իսկ 127 անձեր ալ մէկ ամիսէն մինչեւ 15 տարի բանտարկութեան դատապարտուած են։ Միւսները ազատ արձակուած են։

ԱՆԶԵԼԻՍՊԱՆ ԿԻՆԸ.— Թուրք կին մը, առջի օր, Օրթաքէօյի առջեւ ինքզինքը ծով նետեց չդիմանալէն, անձնասպան ըլլալու համար։ Անձնասպանին դիակը գտնուեցաւ։

ՕԹՈՊԻՒՍԻ ԱՐԿԱԼ.— Առջի օր, Սալը Բազար, օթոպուս մը կոնտեցաւ Թուրք կաթնավաճառ մը, որ առած վէրքերուն հետեւանքով մեռաւ։

ՄԱՀԱՑՈՒ ԱՆՆՈՒՄ ՄԸ.— Անցեալ օր, Նիշան Թաշ, Թուրք մը սալորի ծառին վրայ եղած էր, պտուղ բրցնելու համար, երբ ճիւղ մը կտրելով վար ինկաւ։ Մահը վայրկենական եղաւ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ԱՒՈՒՐ ՊԱՏՇԱՃԻ

Այսքան առջեւ ունիմ Տանար կրօնական, ազգային և գրական շաբաթաթերթի վերջին թիւը։

Գրեթէ ոչ այդ թերթը կրօնաւորներու կողմէ կը հրատարակուի բաւական ժամանակէ ի վեր։

Թէեւ տակաւին նոր, բայց արդէն իսկ կերպարանափոխութիւն մը կրած է։ Իր հրատարակութեան սկիզբները աւելի լուրջ, աւելի ուսումնական, աւելի ծանր էր ու, հետեւաբար, աւելի դժուարընթեռնելի։ Տանարինդ օրը անգամ մը կը հրատարակուէր, փայլուն ու հեսա Թղթի վրայ և բազմագիտական կնճռոտութիւններով կը ջանար ընթերցողներու գլուխը արդուկել։

Այդ ճամբան չքալեց և Տանար տարիներու աւելի ժողովուրդին մօտենալ ու ծրարել հնախօսական ուսումնասիրութիւնները։ Հանդէսը չարաթաթերթի վերածուեցաւ, թուղթը բարակցաւ և մէջի նիւթերը այժմէացան։ Օրուան խնդիրները սկսան մուտք գտնել իր սիւնակներուն մէջ։ Այս փոփոխութիւնները գովելի են և արժանի քաջալերանքի։

Վերջին թիւին մէջ խիստ չանեկան է դիտել Ծ. վրդ. Դալէմքեարեանի Ս. Պատարագի Հոր ուղղած յիշատակագրին պատճէնը, որու մասին թերթերը արդէն հաստատ կերպով խօսեցան։ Այդ յիշատակագրով զոր ստորագրած են նաեւ Կրօնական ժողովի մէկ քանի անդամներ, Գնել վարդապետ հայ եկեղեցական-ժողովական բարեկարգութիւններ կ'առաջարկէ, որոնք ցոյց կուտան իր ազատական ոգին։

Անհաւատիկ այդ առաջարկները։

Պատշաճ կերպով կրճատել ժամերգութեան, մկրատութեան, ձեռնադրութեան, պսակի և եկեղեցականաց ու ուխտահանաց մեռելական երկարատեւ արարողութիւնները։

Աշխարհաբար լեզուի վերածել քարոզաձեւ ճառերն ու խրատականները, ինչպէս նաեւ պսակի խորհրդոյն բոլոր ընթերցումները։

Ամէն ատեն արտօնել պսակադրութիւնն, ինչպէս արտօնուած է եկեղեցոյ միւս խորհրդներուն կատարումը։

Բապաւել օտար անծանօթ կարգ մը սուրբերուն տօները։

Մէկ անգամ միայն տօնել տարւոյն մէջ միեւնոյն սուրբին մէկէ աւելի անգամ կատարուած յիշատակութիւնը։

Ինչպէս կը տեսնէք, ամէնքն ալ ընդունելի և բանաւոր առաջարկներ են։

Կան նաեւ առաջարկներ որոնք, բան իս, աւելորդ են։ Օրինակի համար, Գնել վրդ. կ'առաջարկէ զուտ ազգային տօները ճոխացնել, յատուկ տօնի և յիշատակութեան օր սահմանելով պատմութենէն ծանօթ հայ խոստովանաններու, հաւատոյ ախոյեան մարտիրոսներու և ընդհանուր նահատակութեանց համար։

Այդ «ճոխացումը» մասամբ կը քանդէ վերի մարգարէումը։

Բայց ինչ որ է, Գնել վարդապետի առաջարկները, նոյնիսկ իրենց անկատար ձեւին տակ, մեծ քայլ մըն են դէպի յառաջդիմութիւն և անշուշտ Ս. Պատարագի հայրը պիտի բարեհաճի լրջօրէն ի նկատ առնել զանոնք և հրաւիրել համագումար ժողով մը ատոնցմով զբաղելու համար։

Մեր մեծ միւս եկեղեցականները, իրենց մեծամասնութեամբ, պիտի ունենան Գնել վարդապետի և իրեն վեց պաշտօնակից քահանաներու աղատամտութիւնը։

Ահա՛ կասկածելի կէտը։

Բայց, Հայ եկեղեցի բարեկարգութեան խնդիրը անաւարտ մէջտեղ դնուած է և որովհետեւ անհրաժեշտ պէտք մըն է, ի վերջոյ պիտի կատարուի։

ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

Գ. ԳԱՌԱԳԱՇԱՆԸ

Ս. Պատրիարք հայրը, ինչպէս գրած էինք, անցեալ շաբաթու այցելութիւն տուած էր Բ. Դահաժառանգ Մէհմէտ էֆ.ի, որ առջի օր, առանց գիտնալու թէ ան է և գոց կըլլայ Պատրիարքարանը, իրեն յատուկ օթօմոպիլով Ազգ. Պատրիարքարան գնաց փոխադարձ այցելութիւն տալու Դուրեան Ս. Պատրիարքին, բայց Ն. Ամենապատուութիւն հանչըլլալով, կայս. իշխանը իր այցաքարտը թողուց։

ԳՈՐԾԱՒՈՐՈՒՀԻՆԵՐ

Պիլէնիկի Թուրք, Ցոյն, և Հայ գործաւորուհիները հաւաքաբար հեռագրով մը դիմում ըրած են Պատրիարքարան և կը պահանջեն որ կառավարութեան մօտ դիմում ըլլայ որպէսզի իրենց թէմէթիւի տուրք չպահանջուի։

ՀԱՒԱՔՆԱԾԻՆԵՐը

Հաճընէն գիր մը հասած է Պատրիարքարան, որով կը խնդրեն որ իրենց առաջնորդ Ներսէս վրդ. Դանիէլեանը ուրիշ տեղ պաշտօնի չկոչուի։

ԹԱՔՈՒԼ, ՎԱՐԴԱՊԵՏ

Պիլէնիկէն կը տեղեկացնեն Պատրիարքարան թէ Թաքուլ վրդ. Գոնեայէն նոյն քաղաքը հասեր և իր պաշտօնին ձեռնարկեր է։

ԲՈՂՈՔ ՄԸ

Ֆէլէնէէն հանրագրութիւն մը եկած է որով Ամասունի վրդ.ի անմիջական հեռացումը կը պահանջեն՝ իբրեւ խառնակիչ։

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Արաքէ վրդ. Վեհունիի ընտրութեան տեղեկագիրը, իբրեւ առաջնորդ Լարիսէի, ղրկուած է Պատրիարքարան։

*** Պանորմայի գաւառական ժողովը տեղւոյն նոր Քաղաք. ժողովը կազմած և ընտրութեան տեղեկագիրը ղրկած է։

ԺՈՂՈՎՆԵՐ

Պատրիարքարանի վերակազմութեան առթիւ կազմուած յանձնաժողովը թէեւ երէկ հրաւիրուած էր նիստ գումարելու սակայն բացի մէկ երկուքէն մնացեալները ամէնքն ալ բացակայ էին և հետեւաբար կարելի չեղաւ խորհրդակցութիւն կատարել։

*** Ս. Պատրիարք հայրը երեկ Ղալաթիոյ խորհրդարանին մէջ նախագահեց Եգիպտահայ Հրատարակչականի նիստին։

*** Այսօր նիստի հրաւիրուած է Հայոց Հրատարակչականին խմբագրական մարմինը։

ՀԱՅ ՄԵԾ ԳԻՏՈՒԱԿԱՆԻ ՄԸ ՄԱՀը

Յուլիս 12ին Միլատէլիոյ Ճէֆրբոյն հիւանդանոցին մէջ մեռաւ Տր Միհրան Գասապեան որ թէ՛ Ամերիկայի և թէ՛ ամբողջ աշխարհի մէջ մեծ համբաւ չունած էր իբրեւ մասնագէտ Ռէնթկէնեան կամ Ք. Ճառագայթներու։ Տր. Գասապեան մասնաւոր Հայ ազգը կը կորսնցնէ իր ամէնէն համբաւաւոր մէկ զաւակը, և գիտական աշխարհը իր ամէնէն անխոնջ, անձնուրաց և օգտակար ու ակնառոր մէկ գործիչը։ Այս մահը ա՛լ ուելու է, վասն զի մեծանուն տոքթորը պարզ զոհ մը եղաւ այն գիտութեան որուն յառաջդիմութեան և մարդկութեան օգտակարութեան համար նուիրած էր իր ամբողջ կարողութիւնը։ Ամերիկան Թերթերը մեծ գովեստով խօսեցան հանգուցեալ հայուն նկատմամբ և մեռած օրը հեռագիրները Ամերիկայի ամէն կողմ գաւառեցին մեծ հայուն մահուան լուրը, տալով անոր գործունէութեան մասնաւորութիւնը ինչպէս նաեւ կենսագրականը։ Տր. Գասապեան դեռ 42 տարեկան էր. ծնած էր Կեսարիա, նախնական ուսումը առած էր Ամերիկեան վարժարանին մէջ և 1894ին Ամերիկա եկած էր բժշկութիւն ուսանելու և մտած Ֆիլատէլֆիոյ Բժշկա-վիրաբուժական գոլէճը որուն ընթացքը աւարտեց 1898ին։ Նոյն տարին, ազատ-ամերիկեան պատերազմի առթիւ, ամերիկեան բանակին մէջ ծառայութեան մտաւ իբրեւ բժիշկ և վիրաբոյժ և գնահատելի ծառայութիւն մատոյց։ Պատերազմը վերջացածին պէս նոյն բժշկական գոլէճին մէջ իբրեւ ուսուցիչ հրաւիրուեցաւ։ Այդ պաշտօնը չարունակեց մինչեւ 1902 երբ անկէ հրաժարելով Ֆիլատէլֆիոյ Ընդհանուր Հիւանդանոցին Ռէնթկէնեան ճառագայթներու մասնաճիւղին ընդհ. տընօրէնի պաշտօնը առաւ, զոր վարեց մինչեւ իր մահուան օրը։ Տր. Գասապեան, որ չատ կանուխէն Ք. ճառագայթներուն փորձերով զբաղած էր, առջի անգամ անոնց մէջ վնասուեցաւ 1902ին երբ մասնիներուն եղունգները այրեցան։ Զինք դարմանող բժիշկները նշմարեցին թէ այդ այրուցքները մարթին վրայ քաղցկեղանման գոյացութիւն մը յառաջ բերած են։ Այդ հիւանդութիւնը այնչափ առաջ գնացեր երկու տարի առաջ ձեռքին երկու մատները կտրել հարկ եղաւ։ Այդ գործողութիւնը սակայն, չօգտեց կասեցնելու Ք. ճառագայթներուն յառաջ բերած այդ քաղցկեղային ախտը որ անցեալ տարի իր ձախ ձեռքը վարակեց և անութին տակը ուռ մը գոյացուց, զոր հարկ եղաւ հանել։ Սակայն այս գործողութիւնն ալ ախտին առաջը չկրցաւ առնել և չորս ամիս առաջ յարկ եղաւ ձախ կողին քանի մը մկանունքները կտրել հանել։ Դժբախտաբար այս գործողութիւնները չկրցին կասեցնել ախտը և դիանակը զոհ գնաց Ք.ճառագայթներուն որոնց ուսումնասիրութեան յատկացուցած էր իր կեանքը։ Տր. Գասապեան Ամերիկայի մէջ Ք ճառագայթներու ամենէն մեծ հեղինակութիւնը ճանչցուցած ըլլալով, երբ քանի մը տարի առաջ Բէօնթկէնեան ճառագայթներու հմուտներուն համաժողովը եղաւ Լոնտոնի և Բարիզի մէջ, Ամերիկայէն ինքը դրկուեցաւ իբրեւ պատուիրակ ամերիկացի գիտունները ներկայացնելու համար։ Տր. Գասապեան Ք.ճառագայթներու վրայ քանի մը հեղինակութիւններ ունի որոնց ամենէն կարեւորն է «Ելեկտրաբուժութիւն և Բէօնթկէնեան ճառագայթներ» որ այժմ իբրեւ դասագիրք կը գործածուի առաջնակարգ բժշկական գոլէճներու մէջ։ Ուրիշ կարեւոր գործեր ալ պատրաստելու վրայ էր երբ մահը խլեց զինք։ Հայ գիտունը կարեւոր գիւտ մը բրած էր նաեւ որով կմախանկարը (Okiograph) կարելի կ'ըլլար կլորաձեւ ցուցնել մինչեւ Գասապանի գիւտէն առաջ առնուած բոլոր կմախանկարները ապտակ կ'երեւէին, կղզի ոսկորները ողնայարին փակած։ Տր. Գասապեանը մտէն ճանչցող ամերիկացի գիտունները կ'ըսեն թէ աշխարհի վրայ ամենէն չատ Ք ճառագայթներու ենթարկուած անձը Թերեւս ինքը եղած է, ա՛յն ատենն յամախակի գործածած է զայն ուրիշները բուժելու և անկէ առաջ եկած թէ՛ օգուտները և թէ՛ վնասները փորձով իմանալու համար։ իր անձը այսպէս վրաանդի ենթարկելով պատճառ եղած է Ռէնթկէնեան ճառագայթներու հակակշռի ասկ առնելու միջոցներ գտնելու, այնպէս որ իր անձը զոհած է, որպէս զի ուրիշները փրկելու միջոցը գտնէ։ ահա հոս է հայ գիտունին ամենէն վսմ գործը։ Դեռ տարի ու կէս առաջ Պոլիս գացած էր Տր. Գասապեան և հոն ամուսնացած էր Օր. Վիրգինիա Կիրակոսեանի հետ որ այժմ այրի մնն է։ Ցուղարկաւորութիւնը կատարուեր է Միլատէլֆիոյ մէջ յուլիս 15ին։ Ցետոյ Մասսիներն ալ, որոնց մէկ անդամն էր, պաշտօն կատարեր են։

ՀԱՒԵՐԷՆ ԼՈՒՐՈՒՆ

Յուլիս 10ին, Ֆալլերի բողոքական եկեղեցիին մէջ կրօնական պաշտամունքէն վերջ տեղի ունեցաւ ժողով մը օրուելու համար թէ, կիրակնօրեայ դպրոցին լեզուն թէ՛ փոքրերու և թէ՛ մեծերու համար հայերէ՞ն ըլլայ թէ անգլերէն։ Առանապետ Գ. Նազարեան ժողովը բացաւ կարդալով սոյն եկեղեցիին տարբեր մարմիններու պաշտօնէից խառն մէկ ժողովին տեղեկագիրը։ Ասոնք երկար քննութենէ մը վերջ, «նկեղեցիի պաշտամունքը լեզուն իր բոլոր ճիւղերովը հայերէն ըլլայ» որոշած էին։ Ուզուեցաւ ընդհանուր ժողովին ալ կարծիքը հաճկալ այս մասին։ Գ. Թամբն յայտնեց թէ քանի որ խնդիրը աւելի պզտիկներու դասաւանդութեան համար է թէ ո՛ր լեզուով որ աւելի լաւ կը հասկնան դասերը ան աւանդելու է, պզտիկներու ընտանիքներուն կը պատկանի որոշելը, մենք երբեք իրաւունք չունինք անոնց ընտանեկան գործերուն ու կերպերուն խառնուելու և յարեց. «Եթէ ամերիկացիք գիտնան որ մենք կը մերժենք անգլերէն սորվելու, կրկին մեզ քաղաքացիութենէն պիտի հանեն»։ Ուսոմ առաջարկեց որ խնդիրը եկեղեցիէն դուրս ձգուեցաւ։ Ֆաւէի դրուեցաւ այս առաջարկը և լեզուն ո՞ր ըլլալը որոշելը ժողովրդին ձգուեցաւ։ Անգլերէնի պաշտպան, կին մը բարձրաձայն. «Ոչ լեզու կ'ուզենք, ոչ ազգ, այլ ճշմարիտ կրօնք կ'ուզենք. երկինք Հայաստանէն մօտ է։» Խնդիրը երկար ժամանակ թեր ու դէմ ծեծուելէ վերջ, «Լեզուն հայերէն պէտք է ըլլայ,» որոշուեցաւ։

ԺԱՄԱՆՈՒՄ

Երէկ հանդէսն ունեցանք մեր խմբագրատան մէջ ընդունելու ծանօթ փաստաբան և սիրուած ու տաղանդաւոր գրագէտ բանաստեղծ Վահան Մալէեանի այցելութիւնը, որ տասը տարուան բացակայութենէ եաքը, Եգիպտոսէն, երկուշաբթի օր, ուրմանական չոգենաւով Պոլիս հասած է, մէկ քանի շաբաթ հոս անցնելու համար։

ՊԱՏԻԿ ՀԱՇԻՒ ՄԸ

Հաղուստած է որ Ուսուցիչ մը երբ անձամբ բանակցի պաշտօնի մը համար, մեծապէս կը ուժէ՝ նուազագոյն ամսական պաշտօնի կոչուելուն համար, մինչդեռ եթէ Դաւթեան գործակալութեան միջոցաւ պաշտօնի կոչուի, կարեւոր յաւելում մը ձեռք կը բերէ։ Ահա այդ յաւելուածական չահուն մէկ չնչին մասն է որ կը վճարուի գործակալութեան, ինչ որ թէ՛ բանաւոր թէ՛ արդար իրաւունք է։

Ուրեմն, ուսուցիչներուն չանը կը պահանջէ գործակալութեան միջոցաւ պաշտօն գտնել։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ՎԱՐՉԱՊԵՏՈՒՆ ՄԵԿՆՈՒՄը

Վարչապետ Հաղբը փաշա, երէկ, Ռումանական չոգենաւով մեկնեցաւ Քեօնիգսբերկ, հոնկէ Վիէննա երթալու համար։ Ոյլերթի գացած էին բոլոր նախարարները դեսպանատան ներկայացուցիչներ և ուրիշ ծանօթ անձնաւորութիւններ։

Ա. Լ. Գ. Ն. Ի. Ս.

Մանասթիրէն կը տեղեկացնեն թէ Մաթ գաւառակի վրայ եղած զինուորական վերջին յառաջխաղացութեան ատեն գրաւուած են 5000 է աւելի զէնքեր, 20,000 է աւելի փամփուշտ և ձերբակալուած են 15 հրոսպետներ։

ԹԱԼԷԱԴԱ ՊԷՅԻ ԽԺՈՒՄԱՆՈՒՄը

Ներքին գործոց նախարար Թալէաադ պէյ, երէկ պայմանագրական կառախումբով երէկ Պոլիս ժամանեց և ընդունուեցաւ Հանրօգուտ չինութեանց նախարարին Մ. և Ց. կուսակցութեան պետ Խալիլ պէյի, ապահովութեան տեսչին և ուրիշ պաշտօնական անձնաւորութեանց կողմէ։ Թալաադ պէյ վարչական ողջերթի երթալէ յետոյ Բ. Դուռ գնաց։

ԱԶԴ

ՀԱՐՍՏԱՆԱԼՈՒ ՄԻՋՈՑ

ՄԻԱՅՆ 166 ԴՐՈՒՇՈՎ

Այս միջոցն է գտնել Հրանտական Քէաթի Ֆօնսէի 1904ի փոխառութեան պարտաթուղթի մը, որ եգիպտական Քէաթի Ֆօնսիէի, Բուլմիլիի երկաթուղիի, եւն., պարտաթուղթերուն յար և նման է, բայց անանցմէ աւելի չահելու հաւանականութիւն կ'ընծայէ, որովհետեւ իւրաքանչիւրը վճարականութեան մէջ 2,000 թիւ կը չահի, այսինքն Եգիպտ. Քէաթի Ֆոնսիէէն 1974 թիւ ուելի և Բուլմիլի երկաթուղիէն ալ 1050 թիւ ուելի կը չահին։ Հրանտական Քէաթի Ֆոնսիէի պարտաթուղթերուն վճարականութիւնը երկու ամիսն անգամ մը, տարին վեց անգամ կը կատարուի Ամստերտամի մէջ պետական հակակշռին տակ։ Ամբողջ փոխառութիւնը բաժնուած է 72,000 կարգաթիւի։ Թուրքիոյ մէջ, հրանտական պանքա չգտնուելուն համար մեր ընկերութիւնն ամէն առեն կը վերագնէ հրանտական Քէաթի Ֆոնսիէի պարտաթուղթերը Եւրոպայի հրապարակին համաձայն լաւագոյն գինը վճարելով։ Նոյն պարտաթուղթերն ուանդառնելով դրամ փոխ կուտայ նաեւ իւրաքանչիւր Թուղթի համար մէկ օսմ. ոսկիի հաշուով և տարեկան 6 առ հարիւր տոկոսով։ Ուրեմն փոխանակ բուռնկ գնելու տարեկան 60 դրշ. կորսնցնելով, կամ ուրիշ վիճականութեան տոմսեր գնելու ա՛լ ուելի մեծ կորուստի մը ենթարկուելով, կը յանձնարարենք գնել հրանտական Քէաթի Ֆոնսիէի պարտաթուղթերը, որոնք արքայական հրամանագիրով արտոնուելէ ետքը հրապարակ հանուած և հալաւածներով եթանաւորուած են և հիմակուան գինն է ընթացիկ դրամով 166 դրշ., այսինքն ամէնուն համար ալ մատչելի գին մը։ Հրանտական Քէաթի Ֆոնսիէի արտեթուղթ գնելով ամենուին վնասի չենթարկուիր, որովհետեւ մինչեւ 70 տարի կա՛մ ձեր տուած դրամը պիտի գանձէք, կա՛մ վարը յիշուած լեցուն պարգեւները պիտի առնաք։ Հրանտական Քէաթի Ֆոնսիէ գնողը, պարտաթուղթին փոխարժէքին պատ առանց ուրիշ դրամ վճարելու, 70 տարուան մէջ ոչին 420 վիճակահանութիւններով քաշուելիք հետեւեալ պարգեւներուն պիտի մասնակցի.

250,000	ֆր.ի	պարգեւներ	70 անգամ
150,000	»	»	70 »
125,000	»	»	70 »
100,000	»	»	70 »
75,000	»	»	70 »
62,500	»	»	70 »
10,000	»	»	420 »
1,000	»	»	2100 »

և աւելի պակաս չահող ուրիշ շատ մը պարգեւներ։ Գաւառներէն կամ արտասահմանէն գնել փափաքողներն հաճին փոխարժէքը մանեսաբոսքով կամ չեքով ղրկել հետեւեալ հասցէին.—

Crédit populaire Ottoman
Société en Commandite
7 Քիւչիւք Թիւնէլ խան, Գալաթիա, Պոլիս, Ֆէրուէ պէյ խան, թիւ 5, և 7, նոր նամականատան դիմաց։

Աւելի տեղեկութիւն ստանալու համար դիմել նոյն ընկերութեան։ Գաւառներու մէջ վաճառումն յանձն առնող գործակալներն է՛ուզուին։ 36—16

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՄԵԾ ԱՇԽԱՏԱՆՈՑ

Կալաթա, Եիւխեֆ-Գալտրրմ, թիւ 45

Սոյն աշխատանոցին տէրը երկար տարիներ Եւրոպայի զանազան արուեստանոցներու մէջ աշխատելէ յետոյ տանէ մը ի վեր հաստատուած է Կալաթա, Եիւքսէք-Գալտրրմ։ Իր աշխատանոցին մէջ կը փորագրուին ամէն տեսակ գործեր նուրբ և ճաշակաւո

ԼՈՆԺԻՆ

ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԻՍԿ ԱՄԵՆԱՐՆՏԻՐ ԺԱՄԱՑՈՒՅՑԸ, պաշտօնապէս ընդունուած Օսմ. Պատերազմական Նախարարութեանէն, Միացեալ-Նահանգներու, Իտալիոյ և Ռաբատի ծովային նախարարութիւններէն, Անգլիոյ, Ռուսիոյ, Սերպիոյ և Քանատայի երկաթուղեայ վարչութիւններէն, ինչպէս նաև Արժանթինի էլեկտրական թրամուէյներու ընկերութիւններէն և բազմաթիւ ուրիշ ոչ նուազ կարեւոր վարչութիւններէ։

ՈՍԿԻ, ԱՐԾԱԹ, ՄԵՏԱՂ-ԱՄԷՆ ՄԵԾՈՒԹԻՒՆ

5 Մեծագոյն մրցանակներ.—Անվերջ (1885), Բարիզ (1889), Գրիւսէլ (1897), Բարիզ (1900), Միլան (1906)։
2 Արտաքոյ մրցման, անդամ ժիւռիի.— Ժընէվ (1896), Թուն (1899)։
5 Սեռի մրցանակներ, 50է աւելի ուրիշ մրցանակներ նեստադիլ եւ Քիւլի դիտարաններէն։
16 Շեմպրամներ.— Բարիզ, Վիեննա, Ֆիլատէլֆիա, Անվերս Ամաթէրտամ, Զիքակօ, Ան., Ան.։

ԱՄԷՆ ՄԱՐԴ ԿԸ ՓԱՓԱԳԻ
ԻՐ ՆԱԽԱՍԻՐԱԾ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿ
ԱՌԱՔԱՆԿԱՐՈՒԹԻՒՆ

„ԲԱՌՆԱՍ"Ի

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՈՑԻՆ ՄԷՋ
Բերա, Մեծ Փողոց, Թիւ 288
ԱՆՀԱՒԱՏԱԼԻ ԳԻՆԵՐՈՎ
6 քապիկ լուսանկար՝ բլաթինատիպ 40 ղր.
6 քապիկ լուսանկար՝ փայլուն 20 ղր.
Գունաւոր լուսանկար. բնական մեծ. 120 ղր.
12 քապիկ լուսանկար՝ բլաթինատիպ եւ մեկ ակրանտիսման 108 ղր.
ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԻՏԱԿԱՆ
ՆԻՒ ԽՆԱՄԵԱԼ, ԱՇԽԱՏՈՒԹԻՒՆ
ԻՐԱՂԱՆԵՐԿ ՆԿԱՐՉՈՒԹԻՒՆ
ՄԵՏԱՔՍԻ, ԿՏԱՒԻ ԵՒ ԹՈՒՄԱՅԻ ՎՐԱՑ
կ՚ուզե՞ս որ ամեն կերպով գոհ դառնաս, Փութա՛ լուսանկարուիլ «ԲԱՌՆԱՍ»ի։ 50 – 25

Թուրքիոյ համար ընդհանուր ներկայացուցիչ **ՆԱՍԻՊ Խ. ՃԷԶՎԷՃԵԱՆ** եւ **ՈՐԴԻ** Մեծ Շուկայ, Մահճազանըլար, 44 — 46. Կ. ՊՈԼԻՍ

Կը խնդրուի գաւառի մէջ սոյն վաճառատան բազմաթիւ յանախորդներէն, պէտքը ներկայանալէն առնուազն մէկ ամիս առաջ ղրկել իրենց ապսպրանքները, յապաղմանց չենթարկուելու համար։

Ցիրեալ վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ ամէն տեսակ զոհարեղէններ եւ ոսկի տղաներ։

ՍԱՆԱՍԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Լ. ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ 1910–11

Վարժարանիս 30դ տարեշրջանը կը սկսի յառաջիկայ Սեպտ. 1ին։

Ներկայ աշակերտներու մուտքի քննութիւնը պիտի կատարուի օգոստ. 30-31։

Դասերը կանոնաւորաբար պիտի սկսին սեպտ. 1 Դշ. օրը։

Վարժարանս ունի միջնակարգի Ա.-Զ. դասարանները և երկամեայ դասընթացքով Ուսուցչանոց։

Աշակերտ մը վարժարանիս Ա. դասարանն ընդունուելու համար պէտք է ըլլայ 11-12 տարեկան, ուշիմ և առողջ։

Մուտքի քննութեան և այլ տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել Տեսչութեանս, որ փափաքողներու կ՚ուղարկէ վարժարանիս յայտագրէն։

Դիւերթիկ թոչակաւոր աշակերտները պարտաւոր են վճարել կանխիկ.

Ա.) իբրեւ մուտքի տուրք (միանուագ) Լ. Օսմ. 3։

Բ.) իբրեւ տարեթոշակ Լ. Օսմ. 15։

Ասկէ զատ, 3 օսմ. ոսկի, իբրեւ պահեստի դրամ, որ աշակերտին ետ կը սրբուի վարժարանէս վերջնապէս մեկնելուն պահուն։

Ցերեկեայ թոչակաւոր աշակերտութեան համար, պէտք է վճարել նոյնպէս կանխիկ.—Ա. և Բ. դասարաններուն համար 6.— Օսմ. Լ.

Գ. — Զ. դասարաններուն համար 7 Օսմ. Լ.։

Տարեկան արձակուրդին վարժարանս մնացողները կամ Արտաքոյ օգտակարութեան մասնակցողները պէտք է վճարեն 2 օսմ. ոսկի՝ 2 ամսուան համար։

Կամաւոր առարկաներէն չուրակի հեծեալները կը վճարեն 2 օսմ. ոսկի, իսկ դաշնակի հեծեալները՝ 3։

Աշակերտական թոչակները և այլ տուրքերը պէտք է ղրկել Տեսչութեանս հասցէին՝ Օսմ.կայս. Պանքայի վրայ քաշուած չէքով կամ մանատաքսեամ և կամ այլ վստահելի միջոցաւ։

Զրիավարժ աշակերտներու ընտրութեան համար դիմում ընել աւելորդ է։ Ի հարկին վարժարանիս Պատ. Հոգաբարձութիւնը կուտայ ընտրական հրահանգ՝ սաներու ընտրութեան համար, որ որ պէտք է։

*** Ուսուցչանոցին մէջ կ՚ընդունուին միջնակարգ վարժարաններէ վկայեալ ընթացաւարտներ, առանց քննութեան։ Ուսուցչանոցի ուսանողները պէտք է ըլլան առ նուազն 18 տարեկան։ Ազգ. բարձրագոյն նախակրթարաններէ վկայեալ ընթացաւարտները կ՚ենթարկուին մասնաւոր քննութեան։ Այս վերջիններէն ընտրուած ուսանողները վարժարանիս բարձրագոյն դասարաններու դասերուն ընթրողաբար հետեւելով՝ պիտի լրացնեն գիտութիւններու և լեզուներու մէջ իրենց ունեցած պակասը։

Երկու սեռէն եւս ուսանողներ կ՚ընդունուին։

Ուսումը ձրի է։ Հաստատութեանս ծախքով և իր ընթացաւարտներէն պիտի պատուին ուսուցչանոցին մէջ 5 ուսանողներ, իսկ Հայոց Միացեալ ընկերութեանց ծախքով՝ 10 ուսանող։

Փափաքողները կրնան դիմել Տեսչութեանս կամ Հայոց Միացեալ Ընկերութեանց Կարնոյ շրջանակի վարժարանց տեսուչ Մ. Մինասեան էֆէնտիի։

Ազգ. կրթական ընկերութիւններ, միութիւններ, ուսումնական խորհուրդներ, վարժարանց հոգաբարձութիւններ և բարեգործ կրթասէր Ազգայիներ Ուսուցչանոցին մէջ կրնան պահել տալ ուսանողներ՝ իրենց ծախքով։ Իւրաքանչիւրին համար տարեկան 24 ոսկին կը բաւէ։ Ուսուցչանոցի յայտագիրը կը տպուի ի մօտոյ։

Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել վարժարանիս տեսչութեան։

Կարին, 4 Յուլիս 1910 փոխ-վերատեսուչ Սանասարեան վարժարանի։

Ա. Խաչատուրեան

Տեսչութեան հասցէն է

Տեսչութիւն Սանասարեան վարժ.ի, Կարին
direction du Collège Sanassarian,
Erzeroum Turquie d'Asie 5—10

ԼԱՕ ՔԱՐ

էնտ նէ՚էրալ ինշուրանս քորփորէյշընի լիմիթըտ
պնգլիական ապահովագրական ընկ.

ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին. 4 Սէն Բոլ Զըրչեարս Լընտրն

Դրամագլուխ	Անգլ. ոսկի	350,000
Պահեստի դրամ	» »	122,781
Տարեկան հասոյթ	» »	367,876

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆԸ
օսմանեան կայսերական պանկա
Կալաթա-Պոլիս

Ընկերութիւնը Թուրքիոյ մէջ ապահովագրական ո՛ւ է սէնտիքայի յարած չըլլալով, բացառելի դիրքի մէջ է և կրնայ ամէն վտանգ ապահովագրել. հետեւաբար չէնքերու, կարասիներու և ապրանքներու վրայ հրդեհի դէմ ապահովագրութիւններու զանազան սէնտիքաներու գիներէն ԶԳԱԼԱՊԷՍ Ա.ԺԱՆ ԳԻՆԵՐՈՎ կ՚ապահովագրէ։ Վնասներու վճարումը տեղի կունենայ ՏԵՂԻՈՅՆ ՎՐԱՑ ամենամեծ առատաձեռնութեամբ և արագութեամբ։

ՀՕՐԱ ՉԻԶՆԸԼ ԷՆՏ ՍԸՆՍ ՔՕ. ԼՄԹՏ.
ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՀԱՄԱՐ ԸՆԴ. ՏՆՕՐԻՆՔ
ԿԱԼԱԹԱ ԱՅՏԱԼԻՔ ԽԱՆ ԹԻՒ 12–16 Կ. ՊՈԼԻՍ

"ԼԱ ԲՐԷՎՈՒԱԷԱՆԹ„

ԿԵԱՆՔԻ ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՀՈՒԱՆ ՊԱՐԱԳԱՅԻՆ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՎ
ՀԻՄՆԱՐԿԱԾ 1829ԻՆ

Անհատական ձեռնարկութիւն, որ կը գործէ ֆրանսական կառավարութեան հակակշռին ներքեւ.—Վարիչն է կեանքի փոխադարձ ապահովագրութիւններու ընկերութեանց երաշխաւորութեան և դիւրութեան անանուն ընկերութիւնը

ՈՐ ՈՒՆԻ 3,000,0 ՖՐԱՆՔ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ, 3, ՏՕԹՎԻԼ, ՓՈՂՈՑ, ԲԱՐԻԶ

Ապահովագիրներ ամէնուն արամադրելի, ամիսը 5 ֆր.էն սկսեալ վճարումով

Պանք տը Ֆրանսի մէջ 1910 Յունիս 15ին դրուած գումար՝

21,000,000 ՖՐԱՆՔԻ ՄՕՏ

Ամէն տեսակ տեղեկութիւններու համար դիմել Կ. Պոլսոյ Տէօրէնութեան

ԿԱԼԱԹԱ — Տնօրէն
ԹՕՓՃԱՆԻՒ ԲԱՐՍԱՓ — Թ. ԹԷՊՈՒՆԻ
5—36

ՍԻՆԿԷՐ

ԿԱՑՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՅԹԱՑԹԻՂ
THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պղպջատէ չինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 490է աւելի պատուոյ վկայական և չքաղաքում տացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուներուն մէջ։

Բերա) 1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց, Թիւ 343 և 343 կրկին։
) 2. » » Կալաթա Սէրայի դիմաց։
Կալաթա 1. Սինկէր խան Թիւնէլի առաջ։
) 2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս) 1. Սուլթան Համամ Թիւ 2։
) 2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց Թիւ 13։
Սկիւտար) Զարչը Պոյը, Թիւ 120։

Դասերը և նորոգութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, Թիւ 343 և 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզ Օղլուի տունը։ 60

ԻԻՆԻՕՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԲԱՐԻԶ 1828–1829

1828 L'UNION DE PARIS

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ Ի ԲԱՐԻԶ 9, ԲԼԱՍ ՎԱՆՏՈՒՄ, 9

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԾՐԱԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Դրամագլուխ և պահեստ	329	Միլիոն Ֆրանք
1906ին գանձուած ապահովագին	30	» »
Միջին. 1906ի վերջը հաստատեալ Ֆոնտ	480	» »

Ինչպէս այս թուանշաններէն կ՚երեւի, Ընկերութեան դրամագլուխն ու պահեստը գումարն է 329 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔԻ որ հսկայ երաշխաւորութիւն մը կ՚ընծայէ ԻԻՆԻՕՆԻ ապահովագրեալոց։

Աբեւելքի համար մասնաւոր գեղեցիկ սակացոյց. Նպաստաւոր պայմաններ՝ անհամեմատ կերպով աւելի ԳԵՐԱԶԱՆՑ քան ա՛ և է Ընկերութեան պայմանները։ Ապահովագրութեան ամէն ձեւերը ամէնէն ժամ գիներով, օրինակի համար՝ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ի ԴԷՊ ՄԱՀՈՒ, ԽԱՌՆ, ԴՐԱՄՕԺԻՏԻ, ԷՆ. ԷՆ.։

Ընկերութեան Դրամատունն է ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՑՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՆ

Թուրքիոյ և Աբեւելքի Ընդ. Տնօրէնութիւն
Ընդհ. Տնօրէն ՍԻՄՈՆ ԳԱՍՊԷՐԼԵԱՆ
Գլխ. ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ-ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

Պոլիս, Սուլթան-Համամ, Քաֆէճիէ Օղլու Բաղաժ։

Գործակալութիւնք Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքաց մէջ։

ՌՕՍԻԱ

COMPAGNIE ROSSIA — COMPAGNIE ROSSIA D'ASSURANCES

ԱՊԱՀՈՎԱԳ. ԸՆԿ.

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԴՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Բեռեսպուրկ, իր մասնաւոր տեսչին մէջ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, ճամբորդութեան պատահարներու, երկաթուղիի ու շոգենաւի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան ուղղութիւնի ապակիներու խորտակուելուն դէմ։

Ընկերութեան դրամագլուխ, ամբողջապէս վճարուած	10,666,666 ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	187,322,000 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	581,115,000 »
1908 տարուան մէջ գանձուած ապահովագին ու տոկոս	83,232,000 »

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել

Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին, Ազարեան Խան Վօյվոտա, Ղալաթիա։

Գալոյ գործակալութեան, Տիւրիզատէ խան, Աչը Եիէնտ Ճառտէսի, Թիւ 26

Տնօրէն, Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին՝ Ա. ՀԻՒՐՄԻԶ 58

BANQUE D'ATHENES
ԱԹԷՆՔԻ ՊԱՆՔԱ

(ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ)

ԱՄԲՈՂՋԱԳԻՍ ՎՃԱՐՈՒԱԾ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ
50.000,000 Տրախմի
ՊԱՀԵՍՏԻ ԳՈՒՄԱՐ
9 275,000 Տրախմի

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ ԱԹԻՆԱ

Մասնաճիւղեր.—Կ. Պոլիս (Ղալաթիոյ և Պոլսոյ գրասենեակներով), Լոնտոն, Ալեքսանդրիա, Գահիրէ, Խարթում, Մանսուրա, Զակազիկ, Լիմասոլ (Կիպրոս), Սելանիկ, Բավալա, Իզմիր, Բանքի, Մերսէն, Սամսոն, Տրապիզոն, Բիրա, Եանեա, Պիրէոն, Բաթրաս, Վոլօ, Շիրա, Բալամաթա, Թրիրոլիցա, Լարիսա, Հանիա, Գանտիա, Ռէթիմօ (Կրետէ)։

Հեռագրական հասցէն՝ ԱԹԻՆՕԲԼԷՍ

Աթէնքի պանքան կը զբաղի դրամատանց վերաբերեալ ամէն կարգի գործառնութիւններով. փոխատուութիւն ապրանքներու և արժէքուղթերու վրայ, փոխանակագիրներու զեղչում, առնելիքի գանձում, վարկագիրներ չրջաբերութիւն, փոխանակագիր, Թուրքիոյ ու Եւրոպայի քաղաքներուն վրայ չէքերու փոխանցում հեռագրաբար, հաշուբնթաց։

Սակարանական գործառնութիւններ եւ արժեքուղթեր.— Սակարանական հրամաններու գործադրութիւն մեր ու եւրոպական հրապարակներուն վրայ, չափաւոր պայմաններով։ Արժեթուղթերու պահպանութիւն՝ անոնց վարձքի մը փոխարէն։ Զեղչ և գանձում ամէն կարգի կարօնները։

Ուանդ.— Աթէնքի պանքան դրամական աւանդ կ՚ընդունի, տարին 3% (հարիւրին երեք) տոկոս վճարելով։

Խնայողութեան սնտուկ. — Աթէնքի պանքան՝ փոքր խնայողութիւնները քաջալերելու համար, խնայողութեան սնտուկի սպասարկութիւն մը կազմակերպած է, որով 0/0ին 4 տոկոս կուտայ դրամական աւանդներու։

Առեւտրական նիւթ.— Աթէնքի պանքային Պոլսոյ գործակալութիւն Տէյիրմէնխանի (Պոլիս, Եէմիշ-Իսկէլէսի) մէջ, նաեւ ամառոյցին մօտ, իր մթերանոցը կ՚ընդունի շատ չափաւոր վարձքի մը փոխարէն, իր յաճախորդներու ապրանքներուն պահպանութիւնը, թէ՛ իբր աւանդ և թէ իբր երաշխաւորութիւն իր ըրած փոխառութեանց։ Աթէնքի պանքային Լոնտոնի մասնաճիւղին մէջ ալ առեւտրական բաժին մը կայ, որ ամէն կարգի առեւտրական գործերով կը զբաղի խիստ չափաւոր պայմաններով։

Ընդհ. տնօրէն
Զ. Ռ. ՄԱՑԱՍ

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱ

ՕՏԱՐ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ
BANQUE RUSSE
Pour le commerce étranger
Հիմնուած՝ 1871ին

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 30,000,000 ՌՈՒԲԼԻ
ԱՄԲՈՂՋԱՊԷՍ ՎՃԱՐՈՒԱԾ
ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ ԲԵՌԵՍՊՈՒՐԿ

ՏԵՂԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ. — Քալաճիէօճի սպարան, Սենեայա հրապարակ եւ Վասիլի Օսդրօճ։

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ.— Աքքէրման, Արխանկէլ, Ասդրախան, Արաւէր, Պաքու, Պալաքօվօ, Էքաթէրինոսլաւ, Էլիզաւէթկրատ, Իսմայիլ, Կէրսօն, Քիէֆ, Քօզլօֆ, Խօքանդ, Քրէմէն չուկ, Մօսկուա (Կալմրիքով փողոցի մասնաճիւղով), Նիքոլայէվ, Նիժնի-Նովկորոտ, Նօվօ, Նէքօլայէվսք, Նովորոսիսք Օտեսա, Օմսք, Բէրմ, Բօքրօֆսքայա-Սլոպոտա, Բուլդավա, Ռիկա, Ռիսսք, Սամարա, Սարատօֆ, Սիմֆերոպոլ, Զիսթօրսլ, Թիումէն, Թօմսք, Վէլիքի, Ուսթիուկ, Վիաթքա, Վլադիմիր, Վոլոկտա և Վոսնէսէնսք։

ԴՈՒՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ.— Ալեքսանդրիա (Խէրսոնի մէջ), Պոպրինէց, Եւրադօրի, Բաքուվքա, Նիքոլսքոլ և Սրօլա։

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ՄԷՋ.—Լոնտոն, Բարիզ, Ժընէվ և Կ. Պոլիս։

Ռուսական դրամատունը կը զբաղի դրամատան և սակարանի վերաբերեալ ամէն կարգի գործառութիւններով. նախավճարներ (avance) ապրանքի վրայ և քմիսիոնով՝ վաճառում ապրանքի։ Խիստ նպաստաւոր պայմաններով վարձու կուտայ ամենամատանելի «Սէյֆ» դրամարկղներ։ Խնայողական Մնացուկ նպաստաւոր տոկոսով։

ԱՄԵՆ ԿՈՂՄ ՓՆՏՌՑԷ՚Ք

ՁԱՎՈՒՇ ՕՂԼՈՒԻ
ՆՈՐ ՀԲԱՍՊԱՐԱԿ ՀԱՆԱՆԴ
ՊԱՀԻՒԼ ԵՒ ՎԱՊԱՆ
Սիկառի առաջնակարգ եւ ընտիր
ԹՈՒՂԹԵՐԸ

ԲՈԼՈՐ ԾԽԱՎԱՃԱՌՆԵՐՈՒՆ ՔՈՎ
ԿԸ ԴՏՆՈՒԻՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊԱՏՄՈՒԱՆՆԵՐԸ

Գոլսոյ համար Բօթ Լօքալ տրկն. 108 ղր.
» » » վեցամս. 60 »
Գաւառներու համար տրկն. 108 »
» » վեցամսեայ 60 »
Արտասահմանի համ. տարեկան 35 ֆր.
» » վեցամսեայ 20 »

Թղթատարի ծախքը մեր վրայ. հաշուի փոխանման համար 2 ղրշ.. բաժինգինները անպայման կանխիկ, ծանուցումներն առանձին կը սակարկուին. դրամ ղրկելու ամենադիւրին եւ ժամն մէջտեղը Մանատրօքին է։

ՊԱՆՔ ՏԸ ՍԱԼՕՆԻՔ
BANQUE DE SALONIQUE

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 10,000,000 Ֆր.
ՎՃԱՐ. ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 8 Մարտ 1906ին
8,000,000 Ֆր.
ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 8 Մարտ 1906ին
3,700,000 Ֆր.

ԿԵԴՐՈՆՆ Է՝ ՍԵԼԱՆԻԿ
ԲԱՆՍԱՀԱՆԴԵՍ
Դավոյա, Ն. Պոլիս (Ղալաթիա և Պերա), Մանաստիր, Մոնաստիր եւ Եդեսիա։

ՊԱՆՔ ՏԸ ՍԱԼՕՆԻՔ խնամով կը կատարէ Կ. Պոլսոյ, Եւրոպական Թուրքիոյ, ու Ասիոյ և Եգիպտոսի հրապարակներուն, իրենց եւ նոր մեր օտար քաղաքներուն վրայ քաշուած փոխանակագիրներ։ Զեղչում հաշիւներ կը բռնայ։ Արժեթուղթերու վրայ փոխառութիւններ կ՚ընէ։ Սակարկանական հրամաններ կը գործադրէ եւրոպական բոլոր հրապարակներուն վրայ, Զէյրեկ ու փոքրագիրներ կը հանէ Թուրքիոյ և ազատամտութեան բոլոր քաղաքներուն վրայ։ Աւանդներ կ՚ընդունի ի տարեվճարել և 3, 6, 9, 12 ամսուան որոշ ժամանակներով։ Վերջապէս տեղական ամէն գործառնութիւններ կը կատարէ լուսաբոյն պայմաններով։ Պանք տը Սալոնիք փոքր վճարումներու համար ալ Խնայողական Մնացուկ մը ունի, շատ նպաստաւոր պայմաններով։

ԱՀԱԳԱՐԵՑԷ՚Ք

Տիկիններ՚ը և օրիորդներ՚ը, ձեր ամառնային գնումները ընելէ առաջ, անգամ մը այցելեցէք Լավագոյնը եղարց «Աթէնքի վաճառատուն»ը, որ կը գտնուի Բերա, մեծ փողոց, Բանայիա եկեղեցիին քով, Բաւած Հաճօրլը, Թիւ 278։ Ամէն օր մեծ քանակութեամբ կը հասնին զանազան գոյներով կերպասեղէններ՝ մետաքսէ, բուրդէ ու կատէ, կանանց քօսթիւմ-թայեէօրներու և բաէնկօֆներու համար։ Սոյն վաճառատան մէջ կը գտնուին ամէն տեսակ կարնիթիւրներ և զանազան գոյներով ժապաւէններ, մետաքսէ հովանոցներ, 30 ղրուշէն սկսեալ պլուզներ, ժիլեօններ, ձեռնոցներ, գուլպաներ, քօղեր, ճերմակեղէններ եւայլն։ Լամպրօքուլօ վաճառատան մասնագիտութիւնն է վերջին դրութեամբ սեղմիրաններ, շանթէլլէր, ֆուշօններ եւայլն։ Մասնաւոր ճիւղ մը կայ այրերու և տղոց համար։ Գնորդները կը բերնան վստահ ըլլալ որ սոյն վաճառատան մէջ կարելի է 0/0ին 50 չափ մը ունենալ, ուրիշ վաճառատանց հետ բաղդատմամբ։

Առօրեայ ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՃԱՃԵԱՆ